

COMMENTAAR

Erfenis houdt ongelijkheid in stand

DE KOMENDE JAREN GEEFT DE BABYBOOMGENERATIE, de rijkste generatie ooit, haar erfenis door aan nabestaanden. Zij heeft volgens schattingen 1160 miljard euro aan vermogen opgebouwd, een onvoorstelbaar bedrag.

Als er niets verandert aan de erfbelasting is de kans groot dat het leeuwendeel naar de kinderen gaat van de kapitaalkrachtigsten. De erfbelasting zit dusdanig in elkaar dat de directe nabestaanden relatief weinig hoeven in te leveren van geld dat hen toevalt zonder dat ze er iets voor hebben gedaan. Toeval - de plaats van de wieg - bepaalt de hoogte van het bedrag dat je erft. In diverse media vinden nu discussies plaats over het belasten van erfenissen.

De erfbelasting is ook aan de borreltafel een heikel onderwerp. Vooral als mensen net een verdrietig overlijden hebben meegemaakt, laaien de emoties op. Sommigen zien de erfbelasting als diefstal door de overheid. Je hoort zinnen als: 'Opa is nog niet begraven of de belastingaanmaningen liggen al op de mat'. Of: 'waarom moet ik nog belasting betalen, er is toch al belasting over betaald?'

Deze opmerkingen en vragen zijn begrijpelijk. En in sommige politieke kringen wordt gestoeid met de gedachte om de erfbelasting - die in verhouding in Nederland laag is - veel lager dan op arbeid - nog milder te maken. Maar dit zou een misvatting zijn. De lage erfbelasting - samen met vele fiscale mogelijkheden om nog minder te betalen als je de juiste wegen kent - houdt de grote fundamentele ongelijkheid die er in Nederland nu al bestaat in stand. Want niet alleen rijkdom wordt overgedragen, ook armoede.

Een blik op de cijfers maakt in een oogopslag duidelijk dat de kapitaalkrachtigste kleine top van Nederland het leeuwendeel van het totale erfbedrag van vele honderden miljarden euro's overdraagt aan hun eigen volgende generatie, die qua opleiding, contacten en culturele bagage toch al de grootste kansen heeft. De rijkste één procent bezit meer dan 25 procent van het private vermogen dat zal worden overgedragen; de rijkste 10 procent bezit 60 procent.

Klassieke liberale politieke denkers (zelf meestal van goede huize) vonden al dat erfenisongelijkheid bijdraagt aan een oneerlijke overdracht van politieke, culturele en economische macht. Het maakt de ontvangers zelden gelukkiger, terwijl het hun afstand tot de maatschappij vergroot.

Het argument dat al belasting over de erfenis is betaald, is onzin. Het is de ontvanger die voor geld dat hem toevalt, hoort te betalen. Daarbij is geen dubbelte afgedragen van de enorme waardestijging van onroerend goed. Maak van de erfbelasting een ontvangstbelasting: gratis tot een bepaald bedrag, zwaar vanaf een te bepalen hoogte (bijvoorbeeld een ton?) en laat de staat met die honderden miljarden goede dingen doen voor de samenleving.

hoofredactie@frieschdagblad.nl



Pieter Anko de Vries verwoordt de mening van het Friesch Dagblad

Het argument dat al belasting over de erfenis is betaald, is onzin

FRYSLÂN

Een enkelband voor een spoedig herstel

Artrose zal naar verwachting in 2040 de meest voorkomende chronische aandoening zijn in Nederland. Om patiënten die een knieprothese nodig hebben na een operatie weer sneller op de been te krijgen, én om de zorg te ontlasten, zet ziekenhuis Nij Smellinghe thuismonitoring in. Met een enkelband krijgt de patiënt inzicht in zijn of haar bewegingspatroon. Een arts of fysiotherapeut kan op afstand meekijken.

INTERVIEW THUISMONITORING

Leanne de Munnik

Gea Braschi (60) uit Assen wil iedere dag tienduizend stappen zetten. Ze heeft als manager van een kinderopvang een zittend beroep, maar ze wandelt bijna altijd in haar pauze, weer of geen weer. Zet ze overdag niet genoeg stappen, dan loopt ze 's avonds een extra groot rondje met haar hond.

Ze heeft de gewoonte overgehouden aan haar enkelband. Braschi deed mee aan een thuismonitoringsproject van ziekenhuis Nij Smellinghe in Drachten. Deelnemende patiënten kregen een enkelband, die ze zowel voorafgaand als na de operatie voor een knieprothese droegen. Een sensor in de band meet hoeveel iemand beweegt, wanneer iemand beweegt en hoe intensief de beweging is. Via een app kunnen patiënten zelf de resultaten inzien.

„Op die manier kunnen ze kijken of hun bewegingspatroon aansluit bij het advies van hun arts”, legt onderzoeker en fysiotherapeut in Nij Smellinghe Daniel Strijbos uit. „Na het krijgen van een knieprothese moet je niet stilzitten, maar juist bewegen. Het zichtbaar maken van de activiteit maakt dat de patiënt

daar actiever mee bezig is.”

Bijkomend voordeel is dat het ziekenhuis mee kan kijken. „Krijgt de patiënt klachten, dan kunnen aan de hand van de metingen samen met de patiënt achterhalen wat de mogelijke oorzaak is. Misschien heeft iemand te intensief bewogen, of te lang achter elkaar. Op basis daarvan kunnen we nieuw advies meegeven.”

Meer artrose

Artrose, een aandoening waarbij de kwaliteit van het kraakbeen in gewrichten achteruitgaat, zal volgens onderzoek van het Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Gezondheidszorg (Nivel) in 2040 de meest voorkomende chronische ziekte zijn. Patiënten met de aandoening ervaren pijn bij het bewegen en belasten van gewrichten, zoals de knieën. Bij ernstige klachten kan een knieprothese uitkomst bieden.

Dat is naast een uitkomst ook een knelpunt, legt Strijbos uit, want mensen met een knieprothese zijn niet zomaar weer aan het werk. „Gemiddeld doen patiënten er een half jaar over om weer aan het werk te gaan, en 30 procent van de patiën-



Gea Braschi uit Assen met haar hond Max. Foto: Rens Hooyenga

ten is na een jaar nog niet volledig teruggekeerd.”

Nij Smellinghe startte in 2020 samen met het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis in Tilburg het programma Back At work After Surgery, met als doel om patiënten weer zo snel en gezond mogelijk aan het werk te krijgen. Strijbos: „Of, als ze niet meer werken, fit genoeg voor andere doelen. Denk aan zelfstandig boodschappen kunnen doen of oppassen op de kleinkinderen.”

In totaal kregen 150 patiënten die in de afgelopen jaren een operatie voor een knieprothese zouden moeten ondergaan een enkelband om, zowel voor als na de operatie. Naast inzicht voor de patiënt, bieden de metingen van de enkelband ook inzichten voor het ziekenhuis over de effectiviteit van beweging.

Ontlasten van de zorg

Daarnaast kan de enkelband ook bijdragen aan het ontlasten van de zorg. Dat biedt voordelen met het oog op krapte op de arbeidsmarkt en toenemende druk op de zorg. „De zorg wordt ontlast doordat de patiënt zelfstandiger bezig is met het

zorgtraject. Als er toch hulp nodig is, kan de arts of fysiotherapeut sneller een oorzaak vinden en gepast advies geven. Bovendien zal een patiënt die weer sneller fit is in de toekomst ook minder snel weer met ziekte te maken krijgen, dus ook na het hele traject zorgt het voor minder belasting van de zorg.”

‘Zo snel mogelijk weer werken’

Braschi had al voor de coronaperiode veel last van haar knie. „Injecties tegen de artrose werkten niet, dus op een gegeven moment kwam een operatie in zicht. In het voortraject vroeg Daniël (Strijbos, red.) of ik wilde meedoen aan het onderzoek. Ik wilde zo snel mogelijk weer aan het werk gaan, dus ik besloot mee te doen.”

En dus kwam de enkelband in zicht. „Er zijn door mijn man en drie zoons wel flink grappen over gemaakt”, zegt ze, „Men associeert een enkelband natuurlijk al gauw met iets op je kerfstok hebben.” Erg vond ze dat niet. „Ik deed er leuke, gekleurde stoffjes omheen. Die kocht ik, of ik knipte de bovenkant van mijn sokken af om eromheen te doen.”

Hoe lang ze de enkelband uiteindelijk heeft gedragen, weet ze niet precies meer. „Maanden, in elk geval.” Het is haar goed bevallen. „Ik kon onder andere het aantal stappen en de hoogteverschillen zien.” De enkelband stimuleerde Braschi om meer te bewegen. „Ik ben normaal gesproken asportief, maar door de enkelband werd ik voortdurend herinnerd aan de oefeningen.”

Dit najaar analyseert Nij Smellinghe de resultaten van het project. „Exacte cijfers zijn er nog niet, maar de eerste resultaten lijken positief”, vertelt Strijbos. „Het aantal personen dat binnen een jaar weer aan het werk is, is toegenomen, en het aantal maanden dat ze daarover doen is afgenomen.”

Elk half uur bewegen

Wat belangrijk is voor het herstel, heeft het ziekenhuis geleerd, is dat patiënten elk half uur bewegen. „We wisten al dat beweging na een knieprothese heel belangrijk is, maar nu hebben we ook gezien dat mensen die vaker langer dan een half uur stilzitten, minder snel herstellen. In onze adviezen kunnen we patiënten

stimuleren om elk half uur te bewegen. Dat hoeft niet intensief te zijn. Even een kopje koffie halen of naar de wc lopen is ook beweging.”

Nij Smellinghe wil het thuismonitoren met de enkelband tot de standaardzorg maken in het ziekenhuis. „Niet alleen voor knieprotheses, maar ook voor andere complicaties.” Momenteel onderzoekt het ziekenhuis welke patiënten die een knie- of heupprothese krijgen het meest baat hebben bij de sensor. „En wie weet kan de methode ook wel buiten Nij Smellinghe worden gebruikt.”

Smartwatch

Braschi was na haar operatie binnen zes weken weer aan het werk. „Ik ben ervan overtuigd dat het thuismonitoren heeft bijgedragen aan mijn herstel.” De enkelband heeft ze na haar traject omgeruild voor een smartwatch. „Zo houd ik het inzicht in mijn beweegpatroon en blijf ik gemotiveerd om te gaan wandelen. Dat is niet alleen goed voor mijn stappen, maar ook om even lekker uit mijn werk te zijn en mijn hoofd leeg te maken.”

Wat belangrijk is voor het herstel, is dat patiënten elk half uur bewegen